

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข ข. เมือง จ.ชลบุรี 20131

ความต้องการการดูแลตามวัฒนธรรมและความเชื่อวิถีอิสลาม และการดูแลที่ได้รับจริง
ในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอดของสตรีมุสลิม

กัญญ์ชลา สาหมุน

๗ ๙ ธ.ค. 2555

301268

28 พ.ค. 2555

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว

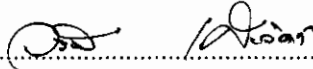
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

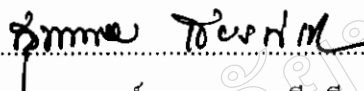
กรกฎาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ กัญญ์ชลา สาหมุน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

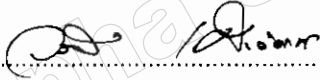
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

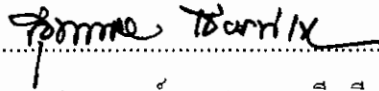
..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียววิศเรศ)

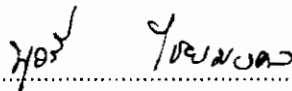
..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เรียบพิเชฐ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

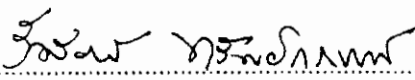
..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา รัชกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียววิศเรศ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เรียบพิเชฐ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจิรี ไชยมงคล)

คณะพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว ของมหาวิทยาลัย
บูรพา

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกรณัฏ์ ทรัพย์กรานนท์)

วันที่ 11 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2554

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีภาคต้น ปีการศึกษา 2554

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. วรณิ เตียววิเศษ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทราวดี เชียรพิเชฐ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความรู้เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ตลอดจนทุ่มเทเวลาอันมีค่า ในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เสมอมา ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีแนวทางในการ ค้นคว้าหาความรู้ มีประสบการณ์และเครือข่ายอย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัย รู้สึกประทับใจเป็นอย่างยิ่งในความกรุณา ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณฟานิษฐ์ หลีเส็น คุณอรอุมา อุดมเศรษฐ์ และ คุณคาริน ไชยะกามิ ที่กรุณารับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พร้อมกันนี้ ขอขอบพระคุณหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลสระบัวชัย โรงพยาบาลจนะ โรงพยาบาล เทพา โรงพยาบาลสะเดา โรงพยาบาลปางเบชะร์ โรงพยาบาลรัตภูมิ โรงพยาบาลบางกล่ำ โรงพยาบาลควนเนียง และโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ณ นาทวี ที่กรุณาอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณสตรีมุสลิมทุกท่านที่มี ส่วนร่วมให้การวิจัยนี้สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ กระตุ้นให้มีการพัฒนา ความคิด อย่างมีระบบในการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลในระหว่างการศึกษา พ่ายที่สุดนี้ขอกราบ ขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ที่รักยิ่ง ที่ให้ทุกอย่างและภาคภูมิใจในตัวลูกคนนี้ ที่คอยให้กำลังใจ และ คอยกระตุ้นเตือนให้พยายามเรียนจนสำเร็จ ตลอดจนญาติพี่น้องอันเป็นที่รักยิ่งที่คอยให้กำลังใจ รวมถึงเพื่อนร่วมรุ่น และต่างสาขาทุกท่านที่คอยช่วยเหลือ และให้กำลังใจซึ่งกันและกันตลอดเวลา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่ บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

กัญญ์ชลา สาหมุน

49910201: สาขาวิชา: การพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว; พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว)

คำสำคัญ : วัฒนธรรมและความเชื่อวิถีอิสลาม/ ความต้องการการดูแล/ การดูแลที่ได้รับจริง/

สตรีมุสลิม

กัญญชล สาทมน: ความต้องการการดูแลตามวัฒนธรรมและความเชื่อวิถีอิสลาม และการดูแลที่ได้รับจริงในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอดของสตรีมุสลิม (CULTURAL AND ISLAMIC BELIEFS CARE NEEDS AND ACTUAL CARE RECEIVED DURING ANTEPARTUM, INTRAPARTUM AND POSTPARTUM PERIOD AMONG MUSLIM WOMEN) คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: วรณี เดียวอิสเรศ, Ph.D., สุนทราวดี เขียวพิเชฐ, Ed.D 99 หน้า. ปี พ.ศ. 2554

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาความต้องการการดูแลตามวัฒนธรรม และความเชื่อวิถีอิสลาม และการดูแลที่ได้รับจริง และเปรียบเทียบความต้องการการดูแล และการดูแลที่ได้รับจริงในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอดของสตรีมุสลิม ที่มารับบริการฝากครรภ์ และคลอดในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีมุสลิมที่มารับบริการฝากครรภ์และคลอดที่โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดสงขลา จำนวน 180 ราย จากการการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการดูแล และการดูแลที่ได้รับจริงตามวัฒนธรรมและความเชื่อวิถีอิสลาม ในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด อย่างละ 24 ข้อคำถาม ทดสอบความเที่ยงด้วยวิธี คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .80 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และการทดสอบไคสแควร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สตรีมุสลิมมีความต้องการการดูแลตามวัฒนธรรมและความเชื่อวิถีอิสลาม ในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอดและระยะหลังคลอด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 23.62$, $SD = 0.94$)

2 สตรีมุสลิมได้รับการดูแลจริงตามวัฒนธรรมและความเชื่อวิถีอิสลาม ในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 18.08$, $SD = 2.16$)

3 จากการทดสอบ ไคสแควร์ในการเปรียบเทียบสัดส่วนความต้องการการดูแลตามวัฒนธรรมและวิถีอิสลาม และการดูแลที่สตรีมุสลิมได้รับจริง พบว่าโดยรวมมีสัดส่วนความต้องการการดูแลสูงกว่าการดูแลที่ได้รับจริง เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนรายข้อ พบว่าสัดส่วนความต้องการการดูแล สูงกว่าสัดส่วนการดูแลที่ได้รับจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 จำนวน 9 ใน 24 ข้อ

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาแนวปฏิบัติโรงพยาบาลทงคลินิก ในการดูแลสตรีมุสลิมในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด โดยเน้นประเด็นความต้องการการดูแลจำนวน 9 ข้อ ที่พบว่ามีสัดส่วนสูงกว่าการดูแลที่ได้รับจริง เพื่อตอบสนองความต้องการตามวัฒนธรรมและความเชื่อวิถีอิสลาม

49910201: MAJOR: FAMILY NURSE PRACTICITIONER; M.N.S.
(FAMILY NURSE PRACTICITIONER)

KEYWORD: CULTURAL AND ISLAMIC BELIEFS/ CARE NEEDS/ ACTUAL CARE
RECEIVED/ MUSLIM WOMEN.

KHANCHALA SAMUN: CULTURAL AND ISLAMIC BELIEFS CARE
NEEDS AND ACTUAL CARE RECEIVED DURING ANTEPARTUM, INTRAPARTUM,
AND POSTPARTUM PERIOD, AMONG MUSLIM WOMEN. ADVISORY COMMITTEE:
WANNEE DEOISRES. Ph.D., SUNTRAWADEE THEINPICHET. Ed.D. 99 P. 2011.

The purpose of this descriptive research was to examine and to compare cultural and Islamic beliefs care needs and actual care Muslim women receive during antepartum, intrapartum, and postpartum period. A systematic random sample of 180 postpartum Muslim women receiving prenatal care and gave a birth at community hospitals, Songkhla province, was recruited. The questionnaire used to collect data included 24-item care needs and 24-item actual received care during antepartum, intrapartum, and postpartum period. The internal consistent reliability of the questionnaire, using Kuder Richardson Coefficient, was .80. Descriptive statistics, and chi-square were used to analyze the data. The results showed that:

1. The overall cultural and Islamic belief care needs of Muslim women during antepartum, intrapartum, and postpartum period was at high level. ($\bar{X}=23.62$, $SD = 0.94$).
2. The overall actual care Muslim women received during antepartum, intrapartum, and postpartum period was at high level ($\bar{X}=18.08$, $SD = 2.16$).
3. Using chi square test for comparison, there were 9 from 24 items of cultural and Islamic beliefs care needs significantly higher than actual care provided for Muslim women.

Findings of this study could be used to guide the development of clinical nursing practice guideline (CNPG) to provide care for Muslim women during pregnancy, intrapartum, and postpartum period focusing on the mentioned 9 items of care needs to serve Islamic culture and beliefs.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดการพยาบาลข้ามวัฒนธรรม	8
วัฒนธรรมและความเชื่อวิถีอิสลาม เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ และการคลอด	16
การพยาบาลในระยะคลอดยุคปัจจุบัน	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	45
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	58
สรุปผลการวิจัย.....	59
การอภิปรายผล.....	60
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	66
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	77
ภาคผนวก ก.....	78
ภาคผนวก ข.....	80
ภาคผนวก ค.....	82
ภาคผนวก ง.....	95
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	99

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างสตรีมุสลิม โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดสงขลา.....	42
2 เกณฑ์การแปลผลคะแนนความต้องการการดูแล การดูแลที่ได้รับจริงโดยรวมและ รายด้าน.....	44
3 จำนวน และร้อยละ ของสตรีมุสลิมจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล (n=180).....	50
4 จำนวน และร้อยละ สตรีมุสลิมจำแนกตามลักษณะการรับบริการคลอด (n=180).....	52
5 ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการการดูแล โดยรวม และรายด้าน.....	53
6 ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดูแลที่ได้รับจริง โดยรวม และรายด้าน.....	54
7 แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วนความต้องการการดูแล และสัดส่วนการดูแลที่ได้รับจริง ระยะตั้งครรภ์ (n=180).....	55
8 แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วนความต้องการการดูแล และสัดส่วนการดูแลที่รับจริง ระยะคลอด (n=180).....	56
9 แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วนความต้องการการดูแล และสัดส่วนการดูแลที่ได้รับจริง ระยะหลังคลอด (n=180).....	57

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
---	---------------------------	---

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University